

Nova programació expositiva

**— *Homenatge a Picasso.
Vallauris, 1972***

**— *Guillem Viladot,
l'experimentació incessant***

Del 19 de maig
al 2 d'octubre de 2022

FUNDACIÓ
VILA CASAS

ESPAIS
VoIART
BARCELONA

— Homenatge a Picasso. Vallauris, 1972

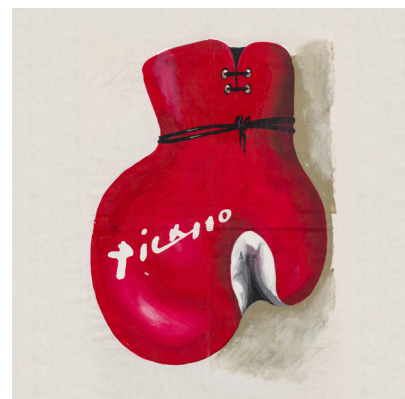
L'exposició

Homenatge a Picasso. Vallauris, 1972 presenta l'extraordinària col·lecció de **400 tapets** –adquirits recentment per la **Fundació Vila Casas**– intervinguts per més de 270 autors nacionals i internacionals amb motiu dels atemptats contra el nom de **Pablo Picasso** quan l'artista va complir els 90 anys. Aquest atac va encoratjar iniciatives privades i sovint clandestines per desagreujar l'artista, com ara el projecte expositiu impulsat pel galerista **Santiago Palet**. L'exposició, comissariada per **Nadia Hernández Henche**, recupera la memòria d'aquests atemptats i posa de manifest aquesta acció unitària, juntament amb els esdeveniments que constitueixen un fragment de la història de Picasso i Barcelona.

Tot va començar quan el 1971 Picasso va complir el seu norantè aniversari. Aquest fet li va proporcionar una gran visibilitat en l'àmbit internacional i, a la vegada, va posar de manifest la seva antagònica recepció a Espanya. Al mateix temps que el seu nom es consolidava com un símbol de llibertat, per a alguns encarnava la subversió i personificava l'antifranquisme. A més, n'hi havia qui consideraven que la sèrie “Sueño y mentira de Franco” era “un insulto a la más alta autoridad de la nación”. Per aquest motiu, l'artista va ser l'objectiu d'una sèrie d'atacs de grups d'ultradreta perpetrats contra llibreries i galeries d'art que volien celebrar el seu aniversari.

La **galeria Theo** de Madrid va patir el primer atac d'un grup ultradreta quan mostrava vint-i-quatre gravats de la “Suite Vollard” de Picasso, a continuació es va produir un incendi a la galeria **Taller de Picasso** a Barcelona i van tenir lloc els atemptats contra llibreries que celebraven la figura del pintor: Antonio Machado, Visor o Cinc d'Oros, entre d'altres. Relacionar aquests esdeveniments ampliava la perspectiva d'anàlisi i permetia valorar el protagonisme de Picasso com a objectiu de violència.

Després de l'atac contra la galeria **Taller de Picasso**, al galerista **Santiago Palet**, director artístic d'aquesta, se li va acudir la idea d'un homenatge de desgreuge al pintor: artistes visuals, músics, escriptors, personalitats del cinema i el teatre van ser convidats a crear un tapet –una peça de cotó amb puntes– dedicat a Picasso.

Equipo Crónica

Sense títol, 1972

Aquarel·la i guaix sobre teixit

54 x 39 cm

Tot aquest conjunt d'obres testimonials, de manifestació col·lectiva, eren com una imatge dibuixada d'una època i representaven un esperit i una actitud molt idealista, una mica ingènua i, alhora, d'unitat i empatia davant d'una situació injusta i d'opressió. Un any més tard, aquestes obres van ser exposades a **Vallauris** en la mostra *1er. Rencontre International d'Hommage à Picasso*. Alguns dels autors dels tapets són Rafael Alberti, Joan Brossa, Alexander Calder, Pau Casals, Equipo Crónica, Sonia Delaunay, Juan Genovés, Hans Hartung, Wilfredo Lam, Joan Miró, Pablo Neruda i Antoni Tàpies, entre molts d'altres.

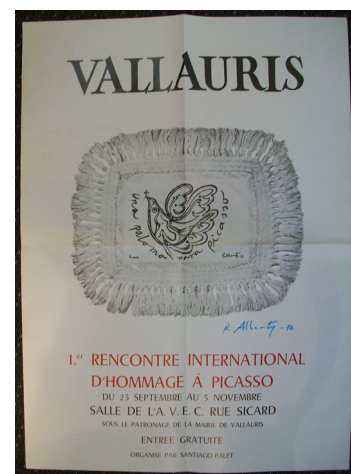
“La idea de dedicar a Picasso un conjunt de tapets rematats amb blonda –i n'hi ha que són esplèndids– semblava extravagant i visualment eren d'allò més kitsch. I encara resultava més sorprenent la dimensió d'aquest aplec de més de quatre-cents tapets de diferents autors. La primera tasca va ser identificar-los, una feina gens senzilla en què vam identificar més de 280 creadors nacionals i internacionals”, apunta **Nadia Hernández**, comissària de l'exposició.

Picasso i el Franquisme

A partir dels anys cinquanta, el règim franquista va intentar utilitzar l'art com una carta de presentació internacional i Picasso va ser l'objectiu prioritari d'aquesta acció d'Estat. Per tal de justificar l'aproximació al pintor, calia despolititzar-lo, promoure la dissociació de la seva faceta artística i la seva circumstància política. Es tractava de prescindir de l'home comunista i reconèixer l'artista espanyol.

La ciutat de Barcelona va jugar un paper essencial en les difícils relacions entre Picasso i el règim a través del museu dedicat al pintor, inaugurat l'any 1963 a partir de la col·lecció de Jaume Sabartés, secretari i amic de Picasso, i que l'artista enriqué amb les seves donacions.

El pintor havia esdevingut un mite per a tota una generació d'artistes espanyols. A més, en l'horitzó del tardofranquisme, la seva figura s'havia revestit gradualment de significat polític fins a encarnar una imatge d'oposició al règim; constituïa un símbol de la desitjada democràcia. L'actitud de Picasso va fer caure la imatge construïda per l'aparell franquista per apropiarse del seu nom. A la dècada dels anys seixanta, l'artista i la seva obra *Guernica* van ser poderoses forces d'atracció de la contracultura i de la consciència progressista. Així doncs, mentre que la figura de Picasso es consolidava com un símbol de llibertat, per als sectors més conservadors es va reafirmar en la personificació de l'antifranquisme.

Cartell del 1er. *Rencontre International d'Hommage à Picasso*

Pablo Picasso

Sueño y mentira de Franco, 1938

Aiguafort sobre paper

55,5 x 73 cm

Col·lecció Museu Picasso

Programació expositiva — *Espais Volart*

FUNDACIÓ
VILA CASAS

ESPais
VolART
BARCELONA

L'any 1937, quan va acabar el *Guernica*, Picasso va crear els gravats “**Sueño y mentira de Franco**” —exposats en aquesta mostra— com a part del mateix projecte per al pavelló de la República espanyola a l'Exposició Universal de París. Aquests gravats són una denúncia contra la guerra personificada en la figura de Franco, la grotesca caricatura del qual protagonitza diferents escenes al·legòriques del cap d'Estat fins a la seva derrota. L'any 1971, el conseller **Blas Piñar** va utilitzar aquests gravats per censurar l'homenatge a Picasso.

Picasso 90

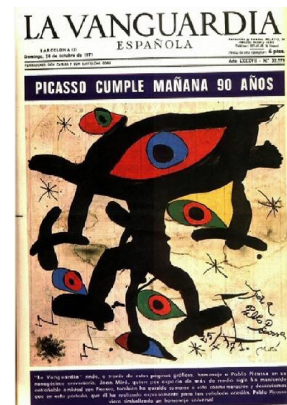
Quan Picasso va fer els 90 anys, a Espanya es va preparar un programa d'actes destinat a lloar el pintor sense enaltir l'home, una consigna que va marcar des dels extensos reportatges de la premsa fins a la celebració barcelonina. Aquesta es va iniciar amb el descobriment d'una placa commemorativa al carrer de la Plata, on suposadament Picasso havia tingut el seu primer taller de pintor, i va cloure amb la inauguració d'una exposició al Museu Picasso.

Tanmateix, el món cultural barceloní va festejar Picasso mitjançant exposicions, llibres i fins i tot una obra de teatre, la qual cosa va provocar que, durant el darrer trimestre del 1971, l'artista tingués una visibilitat excepcional fora dels habituals cercles artístics a museus i galeries.

La premsa espanyola va difondre la notícia de l'aniversari i dels actes de la commemoració d'aquest a través de grans reportatges. *La Vanguardia*, aleshores “Espanola”, li va dedicar un suplement de color la portada del qual mostrava la reproducció d'una aiguada que **Joan Miró** va crear expressament per felicitar Picasso.

Atemptats contra Picasso a Barcelona

Després dels atemptats a Madrid, la galerista **Elvira González** —qui va organitzar l'exposició en homenatge a Picasso a la galeria Theo— va contactar de seguida amb la **Sala Gaspar** per prevenir-los, perquè la galeria barcelonina presentava en aquell moment una selecció d'obra recent de Picasso. Efectivament, la Sala Gaspar era un objectiu prioritari, fet demostrat pels successius intents de fer saltar la persiana de ferro de la galeria que s'havien produït des de l'inici de l'exposició. Amb aquest precedent i després de l'atemptat contra la galeria Theo, els galeristes Gaspar va sol·licitar la protecció del Govern. A Barcelona, la principal meta dels comandos antiPicasso era, sens dubte, el **Museu Picasso**. La premsa del mes de novembre recollia el temor davant d'un possible atemptat i fins i tot sol·licitava el tancament preventiu de les seves portes. Les precaucions adoptades pel museu van dissuadir els assaltants, que van haver d'acontentar-se amb objectius menys ambiciosos.

“Picasso cumple mañana 90 años”.
Portada de *La Vanguardia*, 24 d'octubre de 1971.

Arxiu Fundació Privada Vila Casas.

La galeria Taller de Picasso després de l'atemptat, 1971

Programació expositiva

— *Espais Volart*

FUNDACIÓ
VILA CASAS

ESPAIS
VolART
BARCELONA

Això no obstant, al novembre de 1971 és quan es va produir l' incendi a la **galeria Taller de Picasso**, coneguda gràcies a la placa inaugurada a la seva façana que la destacava com a lloc picassà. El foc va destruir la galeria, que en aquell moment acollia una exposició del pintor Ricardo Vaccaro, les obres del qual van quedar calcinades. Dos dies més tard, van incendiar la llibreria **Cinc d'Oros** de Barcelona, els aparadors de la qual s'havien engalanat en homenatge a l'artista.

“Vaig rebre una trucada telefònica de **Jordi Costa** a les tres de la matinada per dir-me que el **Taller de Picasso** s'estava cremant perquè hi havien llençat uns explosius –uns còctels molotov– per la finestra, i que havien arribat els bombers per apagar el foc. Vaig sortir de casa i vaig travessar els carrers deserts de Barcelona per arribar fins al carrer de la Plata, on em vaig trobar amb un espectacle horrorós: tots els quadres estaven cremats, les parets eren de color negre i el fum era molt abundant. Cap a les sis de la matinada, van arribar moltes persones, veïns, periodistes del *Tele | eXpres*, *La Vanguardia* i diversos fotògrafs, i la gent feia cara d'incredulitat, davant l'evidència d'un atemptat vandàlic, insòlit, contra un petit centre artístic i cultural”, explica **Santiago Palet**.

Els atemptats contra Picasso a Madrid i Barcelona configuraren una campanya que va voler no tan sols destruir el nom de Picasso, sinó també tothom qui enaltia l'artista.

Atemptat contra la galeria Theo

La matinada del dia 29 d'octubre, efemèride de la fundació de la Falange, van ser assaltades consecutivament les llibreries Visor, Cultart i Antonio Machado de Madrid, els aparadors dels quals lluien amb homenatges a Picasso.

Vuit joves adscrits als mateixos comandos van irrompre a la **galeria Theo**, la sala madrilenya que presentava l'exposició *Homenaje a Picasso*, configurada per vint-i-quatre gravats de la “**Suite Vollard**” de Picasso. Van arrencar els cables del telèfon i després van abocar àcid i pintura vermella damunt dels gravats. Amb intens acarnissament, a més de tancar i cremar les obres amb el vidriol, van trencar els marcs amb una maça i apunyalaren els gravats fins al punt de seccionar-los. Com una al·legoria del *Guernica*, les imatges publicades per la premsa mostraven els bocins dels gravats tacats i escampats sobre el paviment.

Blas Piñar va justificar la destrucció dels gravats de la “**Suite Vollard**” perquè deia que eren: “obras pseudoartísticas, blasfemas y pornográficas, que ofenden gravemente al Jefe del Estado”. Piñar, tal com ell mateix va repetir en nombroses ocasions, va pensar que s'hi exposaven altres imatges força diferents, les de “*Sueño y mentira de Franco*”.

La llibreria Cinc d'Oros després de l'atemptat, 1971

La galeria Theo després de l'atemptat, 1971

Programació expositiva — *Espais Volart*

“Suite Vollard”

La “Suite Vollard” de Picasso és un conjunt d’una centena de gravats que van ser creats per Picasso entre els anys 1930 i 1937 per encàrrec del marxant **Ambroise Vollard**. A l’exposició es mostren 25 gravats d’aquesta sèrie.

Aquesta sèrie reflecteix les inquietuds personals i els anhels artístics de Picasso i, alhora, la seva passió per Marie-Thérèse Walter, representada com una model que ja va als braços de l’escultor. El minotaure és la figura les transformacions del qual marquen les etapes anímiques de Picasso: d’afectuos amant a violador i devorador de dones i, finalment, patètic, cec i impotent, camina de nit guiats per una nena. Els darrers gravats de la suite són retrats de Vollard.

Durant el mes d’octubre del 1971, per celebrar el 90 aniversari de l’artista, la **galeria Theo** de Madrid va inaugurar l’exposició *Homenaje a Picasso*, que presentava una selecció de vint-i-quatre gravats de la “Suite Vollard”.

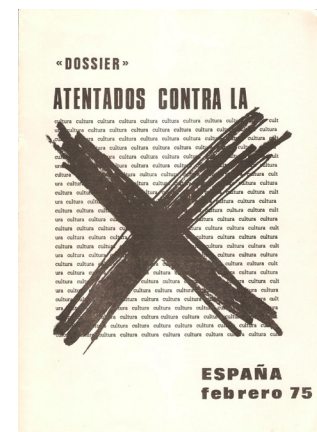
Pablo Picasso
Suite Vollard, 1930-1934
Coure, aiguafort o punta seca sobre paper verjurat de Montval
Col·leccions Fundació MAPFRE

Atemptats contra la cultura

La campanya d’atacs contra Picasso s’emmarca en una onada de violència contra la cultura que es va iniciar el 1971 i va arribar fins als primers anys de la transició. Van ser accions inculades a la lluita antimarxista, que evolucionaren des de la intimidació i el trencament de vidres fins a l’ús d’explosius. El seu objectiu va ser el pensament escrit com a expressió de la cultura, per la seva capacitat de representar valors de llibertat i pluralitat. Van atacar les llibreries, que aleshores no eren tan sols establiments comercials sinó també llocs de formació social, cultural i política. Sens dubte, n’hi havia que constituïen llocs de trobada de l’oposició democràtica.

Prèviament a la seqüència d’atacs contra Picasso, hi va haver algunes accions puntuals contra llibreries a València i Madrid. Un any més tard, aquells atacs es van reprendre amb una metodologia i un nivell de violència força superiors, definits per la campanya contra Picasso. El març del 1972, els atacs a Picasso s’aturaren. Els grups antisubversius conservaren el procediment, però orientaren la seva meta vers el llibre i ampliaren progressivament el punt de mira a altres centres de difusió del pensament escrit: editorials, revistes i diaris.

El mes de juliol del 1974, el brutal atac contra l’empresa *Distribuciones de Enlace S.L.*, que aplegava diverses editorials catalanes, **Josep Miquel Martí Rom** va impulsar la creació del dossier *Atentados contra la cultura*, una recopilació de les accions violentes contra objectius culturals. Els beneficis de la comercialització clandestina del dossier es van destinar al finançament del documental *Un libro es un arma* dirigit per **JM Martí Rom** que exposa la responsabilitat d’aquestes accions. Aquest documental es pot veure a l’exposició.

Miquel Martí i Rom. *Atentados contra la cultura*, 1975. Dossier previ al documental *Un libro es un arma* (febrer 1975) de la Cooperativa de Cinema Alternatiu (C.C.A.).

Programació expositiva

— *Espais Volart*

Exposició a Vallauris

El *1er. Rencontre International d'Hommage à Pablo Picasso* va ser el projecte impulsat per **Santiago Palet**, director artístic de la **galeria Taller de Picasso**, després de l'atemptat que va patir la galeria. “Un atac que, ara ho sabem, va formar part d’una campanya dirigida contra un artista que no representava tan sols l’antifranquisme, sinó també l’afront directe a Franco”, apunta la comissària de l’exposició.

La iniciativa va respondre a la necessitat de materialitzar un desgreuge a Picasso en forma d’homenatge, que va desbordar les expectatives originals. Va constituir una resposta col·lectiva a la violència política contra Picasso formulada en termes artístics.

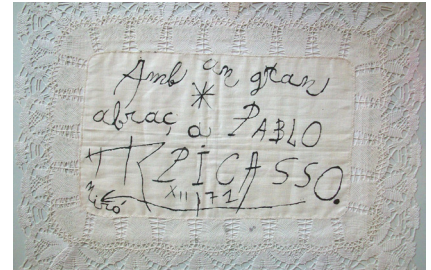
Una de les primeres persones que va encoratjar la iniciativa de l’homenatge va ser **Antoni Tàpies**, qui li va recomenar engegar una acció que fos més enllà de l’habitual reunió d’uns quants intel·lectuals d’esquerres, i es va oferir ell mateix a fer uns dibuixos per activar-la.

“Vaig parlar amb Antoni Tàpies, qui em va dir que es podia fer alguna cosa per tal de manifestar-se contra aquestes activitats de violència i abus. Aquella nit, a casa seva estaven units l’escriptor Alexandre Cirià Pellicer, la crítica d’art Maria Lluïsa Borràs, el poeta Joan Brossa i un pintor surrealista francès, i vam quedar que tots farien una obra per transmetre la seva adhesió a Picasso i en contra dels atemptats. L’endemà al matí, Tàpies em va telefonar i em va dir que anés a casa seva a recollir les obres que havien fet”, apunta **Palet**.

Va convocar artistes visuals, escriptors, músics i altres personatges del món cultural, que hi van participar mitjançant la creació d’una dedicatòria a Picasso dibuixada sobre un tapet.

La idea de fer servir aquest suport va ser un suggeriment de **Salvador Dalí**, qui va proposar considerar les estovalles petites de paper encunyat de les confiteries de Figueres, un recurs surrealista que ell mateix havia fet servir. El dibuix preparatori per al *Gran masturbador* (1929) està fet sobre el fragment d’una d’aquestes estovalles petites i el *Retrat de Gala* (1931) està pintat a l’oli damunt d’un petit tapet. Aquest recurs surrealista va ser utilitzat també per **Salvador Ortiga** en el cartell per a l’exposició *Tres escultors*, impulsada per Amics de l’Art Nou (**ADLAN**).

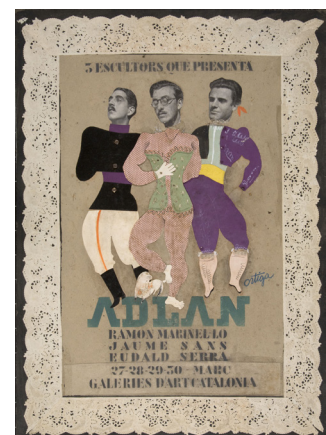
“Santiago Palet va substituir la idea de les estovalles de paper encunyat per una peça de cotó blanc rematada amb una blonda. Un suport més resistent que, això no obstant, transmetia igual la idea d’una safata al·lusiva a l’homenatge. Els tapets van ser confeccionats per les religioses d’un convent del barri barceloní de la Bonanova. Totes les peces eren de dimensions similars, amb les vores de punta fina elaborades segons la destresa de cada autora i que, de vegades, constituïen autèntiques filigranes”, explica **Nadia Hernández**.

Joan Miró
1971
Gouache

Antoni Tàpies
1971
Grafit i llapis de color sobre paper

Salvador Ortiga
Cartell de l'exposició organitzada per ADLAN, 1935
Collage i fotomuntatge
Col·lecció Montserrat Marinello
Amat

Programació expositiva — *Espais Volart*

FUNDACIÓ
VILA CASAS

ESPAIS
VolART
BARCELONA

La convocatòria es va portar a terme per correu postal i incloïa un parell de tapets que havien de ser retornats pel mateix canal. Aquest sistema va resultar força eficaç per assegurar tant l'expedició de la proposta com la recepció de les obres, nacionals i internacionals, sense aixecar les sospites de la censura. A més, aquesta fórmula de comunicació possibilitava l'anonimat dels participants, la qual cosa facilitava la participació sincera dels artistes. Els autors contactats van retornar els seus tapets intervinguts per mitjà d'una extensa diversitat de tècniques i llenguatges, que va atorgar al conjunt el caràcter d'autèntic mostrari de les expressions artístiques que convisqueren durant la dècada dels anys setanta.

L'exposició no va ser possible organitzar-la a Barcelona i va tenir lloc a **Vallauris**, la població més propera a la residència de Picasso, i va ser presentada a les sales de l'*Association Vallaurienne d'Expansion Céramique* (AVEC) amb el suport de la mairie, del 23 de setembre fins al 5 de novembre de l'any 1972.

El contingut de molts tapets no té res a veure amb Picasso, la importància és la participació en l'homenatge allò que li confereix valor a l'adhesió, a una exposició connotada políticament que atorgava un significat opositor a totes les obres que la configuraven. Perquè, tot i el progressiu afebliment de les estructures del règim, els esdeveniments recents havien deixat clar el risc que comportava formar part d'una activitat relacionada amb Picasso. Moltes de les obres d'aquest homenatge remetien als assaltaments, a la destrucció d'obres de Picasso i a la repressió.

En paraules de **Nadia Hernández**: "Cal esmentar aquí la imprescindible funció del **col·leccionisme** com a agent de preservació dels objectius i la seva memòria. El relat recuperat gràcies a aquest conjunt d'obres és una història modesta, però significativa de l'acció transformadora de la cultura i de com determinades pràctiques artístiques esdevingueren accions d'oposició al règim. La seva anàlisi ha estat possible gràcies a unes obres que s'han conservat agrupades. La dispersió n'hauria impedit l'anàlisi de la motivació. I encara més en aquest cas, perquè el suport n'hauria afavorit la banalització. És precisament aquesta dimensió, l'aplec de més de 250 autors, el que reclamava atenció i demanava una recerca. Per això, la figura del col·leccionista hi té una importància excepcional com a preservador, no tan sols dels objectes, sinó també de la seva memòria. En aquest cas, parlem de dos col·leccionistes: el primer propietari, **Gianni Figueres**, qui va adquirir el conjunt de tapets durant els anys vuitanta per ubicar-lo en el nou hotel que estava construint a l'Empordà. En va fer un inventari i en recuperà la memòria. Després de la seva mort, l'hotel fou venut i les obres emmagatzemades. **Antoni Vila Casas**, coneixedor d'aquesta situació, es va fer amb la col·lecció en un esforç que n'ha evitat la dispersió i ha assegurat la conservació com a part del fons de la **Fundació Vila Casas**."

Rafael Alberti
1972
Retolador

Joan Josep Tharrats
1971
Gravat i collage

Modest Cuixart
1972
Retolador

Publicacions a la venda

El catàleg editat amb motiu de l'exposició presenta un text de **Santiago Palet** i un altre de **Nadia Hernández Henche**, comissària de l'exposició; també inclou la catalogació de la col·lecció de tapets i les biografies dels autors i autores.

“Picasso en el punto de mira. La picassofobia y los atentados a la cultura en el Tardofranquismo”, de **Nadia Hernández Henche**

Vídeos que es poden veure a l'exposició

– *Un libro es una arma*, 1975 de **Josep Miquel Martí Rom**
Cooperativa de Cinema Alternatiu (C.C.A), 20'

– *Entrevista a Santiago Palet*. Gener 2022. 20'

Àudio

Discurs de Blas Piñar López al seu homenatge pel nomenament com a conseller, 15 de desembre de 1971.
9'. Producciones Armada.

Activitats relacionades

Visites guiades a càrrec de la comissària de l'exposició, **Nadia Hernández Henche**.

- Dimecres 13 de juliol a les 18 h
- Dissabte 10 de setembre a les 12 h

Taula rodona entorn l'exposició

- Dimecres 15 de juny a les 18.30 h

Autors dels tapets

Abacuc	Aurelio Calderón	Robert&Ul Eriksson
Francesc Abad	Javier Calvo Maiques	Vicente Escudero
Joan Abelló Martín	Juan Antonio Cánovas del Castillo	Esther
Oscar Aertsens	Josep Cañellas Torres	Will Faber
Albert Agulló	Joan Capella	José Luis Fajardo
Rafael Alberti	Gustau Carbó Berthold	Fautrier
Josep Albertí Corominas	Cioni Carpi	Fernando Fernán Gómez
Alfredo Alcaín	Francisco Carreño	Trinidad Fernández
Francisco Alcaraz	Pau Casals	Mercè Ferré
Manuel Alcorlo	Engràcia Casas	François Fiedler
Pierre Alechinsky	Joan Casas	Domènec Fita
Jordi Alumà Masvidal	Eduard Castells Roca	Ricard Forell Herzner
Francisco Álvarez	Jorge Castillo	Birger Forsberg
Manuel Ángeles Ortiz	Camilo José Cela	Sara Fosselius
Antinoo	Jordi Cerdà	Juana Francés
Antoni	César	Harald Fredrikson
Lluís M. Aragó Cabañas	Cesc	Jan-Erik Frisendahl
Amable Arias Yebra	Joaquim Chancho	María Victoria de la Fuente
Eduard Arranz Bravo	Raoul Chanet	Antonio Galiana
Lucien Frédéric Arrieu	Eduardo Chillida	Carlo Galli
Claude Arvaud	Thor Christoffersson	Guillermo García Pibernat
Salvador Aulestia	Andrés Cillero Dolz	Enric Gelpí Vintró
Juan de Ávalos	Antoni Clavé	Juan Genovés
Lluís Bosch Cruañas	Emma Cohen	Albert Gilabert Galiano
Enrico Baj	Antoni Coll	Giró
J. J. Balzi	Charles Collet	Maria Girona
Manuel Barbadillo	Claude Collet	Josep Grau-Garriga
Francisco Barón	Albert Coma Estadella	Julián Grau Santos
Jaime Bartolomé	Sebastià Congost	Montserrat Gudiol
Rafael Bartolozzi	María Cuadra	Virgilio Guidi
Horst H. Baumann	Modest Cuixart	Josep Guinovart
Concha Bayle	José Alfonso Cuní	Hans Hartung
Rafael Benet	Claire Dalvan	Hans Hauffe
Remo Bianco	Ikuko Deguchi	Joan Hernández Pijuan
Joseph Binder	Sonia Delaunay	José Hernández Quero
Ulises Blanco	Lennart Derwinger	Enrique Herreros
Arcadio Blasco	Alfredo Díaz	Hans Hoffman
Germano Bocchi	Félix Díaz	Josep Hurtuna
Boliche	Pere Díez Gil	Concha Ibáñez
Angiola Bonanni	Pierre Dmitrienko	Rafael Illana
Lluís Bosch Martí	Piero Dorazio	Begoña Izquierdo
Joan Brossa	Gianni Dova	Josep Maria Joan Rosa
Joan Brodat	Pedro Elorriaga	Asger Jorn
Pere Brull Carreras	Enrius	Àngel Jové
Brunet	Equipo Crónica	Ola KK
Antonio Buero Vallejo		Ibrahim Kodra
Alexander Calder		Elisa Lagoma de Barinaga

Wifredo Lam
Ramón Lapayese
José Lapayese del Río
Jean Lecoultre
Pilar Leita Graell
Pablo Ley Pardell
Hans Lindgren
Núria Llimona
Guido Llinàs
Joan Llongueres Galí
Frederic Lloveras
Joaquim Lluçà
Göte Long
Lugán
Manzù
Pol Mara
Custodio Marco
Sixto Marco
Antonio Marcoida
Karl Markus
Alfredo Marquerie
Josep Martí Sabé
Juan Martínez
Joan Mas Ramon
Bartomeu Massot
Albert Mayol Sánchez
Daniel Merino Bodega
Joaquín Michavila
Giuseppe Migneco
Manolo Millares
Miluka
Marisa B. Miñambres
Víctor Mira
Joan Miró
Manfred Mohr
Ramon Molons
Monica
Monort
Miquel Morell
Gabriel Morera
Gianfranco Motton
Nassio
Pablo Neruda:
Vanna Nicolotti
OL

José Olivares Palacios
Ángel Orcajo
José Orús
Tommy Östmar
Luis de Pablo
Jordi Pagans Montsalvatge
Benjamín Palencia
Santiago Palet
Amadeu Pallarès Lleó
Elena Paredes
Paxinc
Owe Pellsjö
José María Pemán
Josep Perpinyà Citoler
Paloma Picasso
Jordi Pla Domènech
Alberto Plaza
Joan Ponç
Albert Prats Soler
Josep Maria Prim Guitó
Pere Pruna
August Puig
Jordi Puiggalí Clavell
Enrica Pujol
Rosa Maria Pujol-Avellana
Miquel Quílez Bach
Daniel Quintero
Albert Ràfols-Casamada
Roberto Reina Robledo
Lluís Rey Polo
Amèlia Riera
Manuel Rivera
Máximo Robisco
Roc
Josep Roca-Sastre
Alfredo Ruiz de Luna
Lluís Rull Galofré
S. H
San Román
Luis Sánchez Martínez
Giuseppe Santomaso
Antonio Saura
Mario Schifano
Eusebio Sempere
Fernando Senovilla

Pablo Serrano
Horacio Silva
Gonçal Sobrer
Anita Solà d'Imbert
Floreal Soriguera
Pippo Spinoccia
Josep Maria Subirachs
Thor Svae
Antoni Tàpies
Jordi Teixidor
Joan-Josep Tharrats
Jean Tinguely
Antonio Tovar
Ernesto Treccani
Rafael Tur Costa
Evarist Vallès
Jordi Vallès
Abel Vallmitjana
Victor Vasarely
Rosario de Velasco
Francisco Vidal Serrulla
Vilacasas
Luigi Viola
Isidre Xufré
Ignacio Yraola
José María Yturralde
Concha Zardoya

Obres en exposició

– 282 tapets exposats

– “Sueño y mentira de Franco”

Pablo Picasso
Sueño y mentira de Franco (Planxa II)
1938
Gravat sobre paper
55,5 x 73 cm
Col·lecció Museu Picasso

Pablo Picasso
Sueño y mentira de Franco (Planxa II)
1938
Gravat sobre paper
55,5 x 73 cm
Col·lecció Museu Picasso

– 25 gravats de la “Suite Vollard”, 1930-1934

Pablo Picasso
Au bain
1930
Aiguafort
31,3 x 22,3 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Home dévoilant une Femme
1931
Gravat a la punta seca
36,6 x 29,8 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Femme nue devant une Statue
1931
Aiguafort
31,2 x 22,1 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Femme nue à la jambe pliée
1931
Aiguafort
31,2 x 22,1 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Femmes se reposant
1931
Gravat a la punta seca
30 x 36,5 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Trois acteurs
1931
Gravat a la punta seca
30 x 36,5 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Obres en exposició

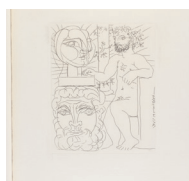
Pablo Picasso
Sculpture avec Coupe et Modèle accroupi
1933
Aiguafort
26,7 x 19,4 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Sculpture, Modèle accroupi et Tête sculptée
1933
Aiguafort
26,9 x 19,4 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Jeune Sculpteur au Travail
1933
Aiguafort
26,7 x 19,4 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Sculpteur et Deux têtes sculptées
1933
Aiguafort
26,7 x 19,4 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Deux Hommes sculptés
1933
Aiguafort
26,9 x 19,4 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Famille de Saltimbanques
1933
Aiguafort
19,4 x 26,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Le repos du Sculpteur devant un Centaure et une Femme
1933
Aiguafort
19,4 x 26,8 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Sculpteur et son Modèle devant une Fenêtre
1933
Aiguafort
19,3 x 26,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Le repos du Sculpteur et la Sculpture surréaliste
1933
Aiguafort
19,3 x 26,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Le repos du Sculpteur I
1933
Aiguafort
19,3 x 26,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Le viol V
1933
Gravat a la punta seca
19,3 x 26,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Modèle un et Sculptures
1933
Aiguafort
37,8 x 29,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Obres en exposició

Pablo Picasso
Scène bachique au Minotaure
1933
Aiguafort
37,8 x 29,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Minotaure endormi contemplé par una Femme
1933
Aiguafort
19,4 x 26,8 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Minotaure Buveur et Femmes
1933
Aiguafort
29,8 x 36,5 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Femme assise au chapeau et Femme debout drapée
1934
Aiguafort
27,8 x 19,8 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Rembrandt et Deux Femmes
1934
Aiguafort i grattage
27,7 x 19,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Minotaure aveugle guide par une Filette, II
1934
Aiguafort
23,9 x 30 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

Pablo Picasso
Minotaure aveugle guide par une fille dans la nuit
1934
Aiguatinta
24,7 x 34,7 cm
Col·lecció Fundació Mapfre

— Guillem Viladot, *l'experimentació incessant*

La Fundació Vila Casas se suma a la celebració de l'Any Viladot amb l'exposició *Guillem Viladot, l'experimentació incessant*, que, comissariada per **Pau Minguet**, pretén recuperar la trajectòria de **Guillem Viladot** (1922-1999), creador polifacètic de múltiples llenguatges artístics que va treballar des de la perifèria geogràfica, sempre atent i participant de les experimentacions més radicals de la seva època.

Membre d'una nissaga de farmacèutics d'Agramunt, Viladot va combinar l'ofici d'apotecari amb una frenètica activitat en el camp de les lletres i de les arts visuals. Des de la capital de la Ribera del Sió va construir una vasta obra poètica, narrativa i objectual. Es va relacionar amb el món cultural català des dels anys cinquanta, tot establint forts lligams amb els personatges del moment. Va ser, precisament, amb l'ajuda de Josep Iglésias del Marquet que a finals dels anys seixanta va crear, des d'Agramunt, Lo Pardal, una editorial de poesia experimental. Figura singular, va crear un museu amb el mateix nom amb totes les obres que anava confegint, fruit de l'objecte trobat i de l'assemblatge. L'any 1980 va exposar a la Galeria Maeght de Barcelona la seva sèrie "Iconografies de l'ús i de l'oci", una proposta que, amb el temps, s'ha erigit com una de les aportacions més rellevants que Viladot va fer en el món de la visualitat catalana.

Viladot ens permet de fugir de les concepcions romàntiques o fins i tot condescendents sobre el món rural. Reivindicar la figura de Viladot és remarcar que, des de la perifèria geogràfica, des d'un poble agrícola de l'Urgell, es podia estar al corrent de les experimentacions artístiques més radicals. Ell les va fer seves i les va transformar sense defugir mai les seves arrels.

L'exposició

Guillem Viladot, l'experimentació incessant, la primera exposició individual de l'artista a Barcelona des de 1980, mostra la vessant més plàstica del creador, tot allunyant-se d'un plantejament cronològic per proposar una immersió en l'imaginari viladotià a partir d'una selecció de **116 obres** que es presenten en **10 àmbits expositius**. Aquestes seccions permeten que el públic pugui endinsar-se en el món de Guillem Viladot a través de diverses sèries, temes, llenguatges o aspectes que fan possible analitzar la seva producció des d'un punt de vista col·lectiu i que ajuden a entendre la seva desbordant creativitat i la incessant experimentació, trets definitoris de la seva obra. El comissari de l'exposició, Pau Minguet, diu que "molt difícilment seriem capaços de trobar un sentit cronològic a l'obra de Guillem Viladot, d'intentar esbrinar-hi etapes, constàncies i inquietuds veritables".

Principi de plaer. De la sèrie "Self"
1998

Assemblatge

72 x 39 x 30 cm

Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

Sense oblidar la vessant més literària de Viladot, l'exposició inclou una selecció de **16 publicacions** que acompanyen els diversos àmbits i que es complementen amb uns **punts sonors** des d'on ressonen fragments dels llibres recitats per la companyia Cassigalls de Juneda, que ha donat veu al creador.

Finalment, i travessant els diversos àmbits, el disseny expositiu proposa una referència al poema concret *Formes de vida*, que va inspirar també una reinterpretació formal i conceptual al parc de la Riella d'Agramunt, on cinc peces tridimensionals de gran volum esdevenen el poema central d'aquest espai públic que integra l'univers poètic i plàstic de l'artista. En aquesta exposició, les quatre paraules que formen el poema i la instal·lació del parc –nen, noi, home, món– són subtilment escrites sobre cinc parets cobertes amb argila d'Agramunt, tot portant a Barcelona un tros de matèria del poble natal de Viladot, el lloc que, en paraules de Minguet, “va convertir en el seu centre, el seu bressol i el seu trampolí, allà on viure i crear van esdevenir sinònims”.

Àmbits expositius

Ruralitat

De les vivències d'infantesa; del coneixement dels trossos, camins i fondalades; del nom dels arbres i les plantes; dels ocells i les bestioles; dels sembrats i els rostolls; dels carrers i les places del seu poble, Guillem Viladot en va fer un mite: **Riella**. Inspirat en la població de Riells del Montseny on l'any 1954 es va fer una festa poètica en homenatge a Jacint Verdaguer, Riella és, en paraules de Maria Garganté, “condensació d'un mite d'infància i paradigma d'un món rural omnipresent en la seva obra”, “el Vilaniu de Narcís Oller o la Sinera de Salvador Espriu”.

El món rural que l'envoltava es va convertir en el seu rebost. Un rebost ple de crueses, de misèries i de patiment que l'artista va traslladar a molts dels seus llibres i a nombrosos poemes objecte o, com ell els anomenava, ‘objectes de companyia’: assemblatges i empelts entre diversos elements trobats en el seu entorn més immediat. Després de la seva funció original, els objectes que Viladot incorpora en les seves creacions –hi veiem cànirs, un rascle, una màquina de sulfatar o una falç– actuen com a elements nous –deslligats de la seva funció i memòria precedents– que se situen dins d'un nou registre estètic i poètic.

“Pedres de riu”

El 1956 Guillem Viladot va publicar a la revista *Labor* de Lleida un article sobre el poeta Rafel Alberti, fet pel qual va ser condemnat pel règim franquista a no poder escriure durant dos anys a la premsa de Lleida. Aquesta circumstància va marcar un abans i un després en la seva vida i es pot considerar un detonant del camí que va iniciar vers la recerca

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
85 x 45 x 26 cm
Fundació Guillem Viladot - Lo Pardal

Programació expositiva

— *Espais Volart*

experimental. A partir d'aquest fet, l'artista assumeix una consciència política que el portarà a deixar d'escriure en castellà i assenta les bases del desmantellament de l'ordre alfabètic que li permet descobrir nous mecanismes de qüestionar-se el llenguatge, de capgirar-lo i transportar-lo cap a indrets cada vegada més visuals.

Un any després, el 1957, Guillem Viladot va fer la seva primera aproximació al món volumètric o escultòric. Amb el gest propi del ready-made de Marcel Duchamp, i molt influenciat per l'amistat i l'admiració cap a Leandre Cristòfol, Viladot va fer l'exercici de descontextualitzar pedres de riu. L'objecte natural, col·locat sobre una peanya i disposat d'una manera artificiosa, va obrir-li un gran ventall de possibilitats formals i plàstiques.

Collage

L'interès de Guillem Viladot pel llenguatge, els fenòmens visuals i la semiòtica van portar-lo a experimentar amb les lletres i els signes de puntuació que, descontextualitzats i apartats de la seva funció semàntica, es convertien en icones, imatges abstractes deslligades de qualsevol reminiscència fonètica. Les primeres experimentacions poètiques de finals dels anys cinquanta van generar-se per la voluntat de desmantellar l'ordre alfabètic. Durant la dècada dels seixanta van succeir-se les seves aportacions a la poesia concreta. Tot això desemboca en el projecte editorial de Lo Pardal, una col·lecció de llibres de poesia experimental que neix el 1970 impulsada per Viladot i Josep Iglésias del Marquet i on es van editar llibres i pòsters –impresos majoritàriament a Agramunt– fins a l'any 1977.

El llenguatge experimental viladotià cada vegada es tornava més plàstic. Les lletres i els signes ortogràfics, que fins aleshores s'estructuraven, gairebé sempre, sobre el blanc de la pàgina, van començar a presentar-se acompanyats de retalls de diari, blondes de pastisseria, cartolines de colors, tires de cel·luloides, segells i altres elements visuals que, a manera de collage, enriqueixen les composicions. Uns collages que, tal com veiem en les sèries "Diari 72", "Films cartrons", "Mox miniverbalitzacions" o "Pòsters verbals GG-TT", i en paraules de Minguet, són "empelts de diferents realitats que, simbòlicament, n'originaven una de nova".

"Iconografies de l'ús i de l'oci"

Pioner de la poesia concreta, la seva obra havia anat adquirint sentit visual i plàstic a través de les lletres capgirades i, sobretot, del collage. Als voltants del 1979 acaba materialitzant la sèrie "Iconografies de l'ús i de l'oci", una proposta que va ser exposada el 1980 a la Galeria Maeght de Barcelona i que amb el temps s'ha erigit com una de les aportacions més rellevants que Viladot va fer en el món de la visualitat catalana.

De la sèrie "Pedres de riu"
1957
Objecte trobat
27 x 10 x 10 cm
Fundació Guillem Viladot - Lo Pardal

Sense títol
1968
Collage
42,5 x 42,5 cm
Fundació Guillem Viladot - Lo Pardal

Programació expositiva

— *Espais Volart*

Més enllà de la cartolina o els bocins de paper que havia fet servir anteriorment, aquí Viladot incorpora un nou material: la fusta, que esdevé suport d'una obra que encara s'estructura com una composició de poesia concreta però que ara incorpora també objectes, i que anirà esdevenint cada vegada més tridimensional. Grans panells de fusta gairebé monocroms amb lletres i números de trepa escampats per la superfície i amb objectes que en sobresurten.

Amb aquests treballs, fets posteriorment a un viatge a la Unió Soviètica el 1978, Guillem Viladot volia confrontar el món de les icones religioses pròpies de l'Església ortodoxa amb el de l'imaginari del món proletari que havia pogut veure a l'URSS. Els elements que Viladot va fer servir per representar aquest imaginari obrer, però, no van procedir del país comunista. Els objectes que l'agramuntí va incorporar en les seves obres eren propis del món rural i de la vida d'Agramunt, un poble que creixia i s'industrialitzava.

Així doncs, en aquesta sèrie l'agramuntí sembla que actuï de pont entre el món de les lletres i els símbols, propi de l'experimentació poètica, on Viladot s'havia convertit en un dels creadors més rellevants. I a la vegada, i en paraules de Minguet, "sembla que Viladot va unir la realitat del seu entorn estimat amb el record de la poesia experimental del moment, bo i fent que els poetes concrets d'arreu sabessin que al nord de l'Urgell s'hi coïen nous llenguatges poètics".

"Self"

A partir de la sèrie "Iconografies de l'ús i de l'oci", les obres de Viladot havien començat a trencar la dues dimensions fins saltar cap al terreny exempt, que van donar lloc a les peces que ell va anomenar 'objectes de companyia': assemblatges d'elements diversos –un bastó, unes estenalles, un ventilador, una paella– que s'unien per originar objectes deslliats de la seva funció inicial.

Aquests nous objectes eren, en paraules de Minguet "noves formes que abocades a l'esteticisme, al joc poètic que rememoraven l'Agramunt pretèrit, però que també versaven sobre nous neguits de maduresa com és la psicoanàlisi lacaniana. L'atenció de Guillem Viladot per la psicoanàlisi es pot reconèixer en nombrosos dels seus llibres, escrits, poemes o, fins i tot, entrevistes. Les teories de l'inconscient van portar-lo a una mena d'obsessió per l'autoanàlisi i la recerca del 'jo'. L'any 1998 va traslladar aquests neguits teòrics al llenguatge plàstic i va crear una sèrie de 30 obres que es van presentar en una exposició a l'Espai Guinovart d'Agramunt. Les obres que configuren aquesta sèrie tenen una particularitat: totes tenen títols extrets de conceptes utilitzats pel psicoanalista Jacques Lacan, com, per exemple *Principi de plaer*, *Complex d'Èdip*, *Fase oral* o *La mort del sobirà*.

De la sèrie "Iconografies de l'ús i de l'oci"

ca. 1979

Assemblatge

80 x 80 cm

Fundació Guillem Viladot - Lo Parda

Fase oral. De la sèrie "Self"

1998

Assemblatge

8 x 50 cm

Fundació Guillem Viladot - Lo Parda

Programació expositiva

— *Espais Volart*

Curiosament, aquesta és una de les poques vegades que Viladot va titular algun dels seus objectes poètics. Sempre defensava, de manera aferissada, la lliure interpretació de les seves peces i era conscient del fet que en titular una obra condicionava les futures mirades de les persones que s'enfrontessin a les seves creacions.

Retalls

La indústria metal·lúrgica genera moltíssim material sobrant. Les enormes i pesades planxes de metall no poden ser utilitzades completament i els bocins de ferro restants dels processos de tall no es fan servir. Guillem Viladot va trobar en aquests elements de rebuig –que principalment aconseguia d'una empresa d'Agramunt i d'una altra a Balaguer– un univers de formes i mides fascinants. Capgirant-los, posant-los drets, sobre peanyes o confrontats amb altres elements i materials, convertia aquests retalls de ferro en peces escultòriques d'una forta càrrega irònica vers el món de l'escultura contemporània de grans dimensions.

A l'era de la masia familiar de Viladot, Ca l'Isidori, el mateix creador hi va disposar molts d'aquests retalls subjectats sobre pilastres de formigó amb la voluntat de crear un espai anomenat Pardal Park, on les seves obres establien una relació directa amb l'entorn natural.

Objectes musicals

A finals dels anys vuitanta, Guillem Viladot va començar a confeccionar molts poemes objecte en què emprava instruments musicals o altres elements destinats a la producció de so com, per exemple, una pandereta, pavellons d'instruments de vent-metall o tecles de piano. La passió que Viladot tenia pel món de la música es pot veure reflectida en l'amplíssima col·lecció de discs que va anar aplegant al llarg de la seva vida. Músiques de tot arreu i d'estils variadíssims acompanyaven Viladot durant les tardes d'escriptura, en què al seu despatx sonava des de Krzyszto Penderecki fins a Jacques Brel, passant per Laurie Anderson i Paul Horn.

Pintures

L'any 1962 hi va haver dins dels cercles culturals de Lleida una polèmica intel·lectual al voltant del món de la pintura. D'una banda, els partidaris de la figuració, vinculada a una manera de fer antiga i reaccionària, pròpia del règim franquista. D'una altra, els favorables a l'abstracció, que havia donat a conèixer el pintor targarí Lluís Trepàt. Guillem Viladot, amb aquestes tres pintures, hi va prendre partit.

Sense títol
c. 1990
Assemblatge
50 x 107 x 05 cm
Fundació Guillem Viladot - Lo Pardal

Sense títol
c. 1975
Assemblatge
100 x 80 x 20 cm
Fundació Guillem Viladot - Lo Pardal

Programació expositiva

— *Espais Volart*

FUNDACIÓ
VILA CASAS

ESPAIS
VolART
BARCELONA

Letraset

Per crear moltes de les seves peces de poesia experimental, Viladot va ajudar-se d'un dels elements més significatius i populars de l'univers tipogràfic occidental dels anys setanta: els fulls de famílies tipogràfiques transferibles coneguts com a Letraset, que és el nom de l'empresa britànica que els va crear l'any 1959. Gràcies a aquestes planes de lletres adhesives, Guillem Viladot va tenir la possibilitat de capbussar-se en l'experimentació poètica i, fins i tot, de començar a crear un estil propi on la presència de la lletra, del signe convertit en símbol, hi tenia una importància cabdal.

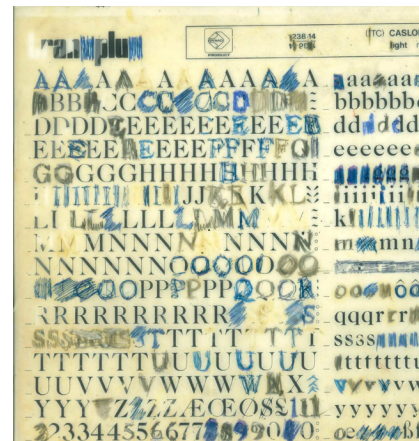
Lletres de formes, mides i estils distints encara resten en la làmina original de la qual mai van ser extretes i conviuen amb gargots de diferents gruixos i tintes que ressegueixen la superfície de les lletres que el creador sí que va transferir sobre els seus poemes. Positius i negatius de signes que, dins del mateix suport que les acull, han generat composicions visuals, estètiques i, alhora, poètiques que es mostren a l'exposició. On és la poesia, doncs? Una pregunta que ens podem fer en el moment en què el material emprat per a confeccionar moltes de les obres que van contribuir al naixement d'una nova manera de fer poesia a Catalunya és, en si mateix, un subjecte artístic.

Llançadores de filar

A la clau de les arquivoltes de la portalada romànica de l'església de Santa Maria d'Agramunt hi ha un grup escultòric presidit per la Verge i el nen Jesús. Sota la trona de la mare de Déu hi ha una inscripció on es pot llegir: "TEXTORES ACRIMONTIS FECERUNT FIERI ESTAM IMAGINEM BEATAE MARIAE: OCTOBRIS ANNO DOMINI NOSTRI MCCLXXXIII" (Els teixidors d'Agramunt feren esculpir aquesta imatge de la benaurada Maria l'octubre de l'any de nostre Senyor 1283). Envoltant aquesta inscripció s'hi representen, esculpides, cinc llançadores de filar: icona visual per deixar constància del gremi comitent de l'obra. Aquest fet palesa la llarga tradició tèxtil que ha tingut la capital de la Ribera del Sió. Una tradició a la qual Guillem Viladot va voler retre homenatge a la part final de la seva vida amb l'execució d'una sèrie d'obres volumètriques en què utilitzava, com a element protagonista de les composicions, les llançadores de filar.

Lo Pardal

L'any 1997, Guillem Viladot va finalitzar les obres de la Casa de la Poesia Visual a Agramunt que, tot recuperant el nom de la seva llunyana col·lecció de llibres de poesia experimental, va batejar com a Lo Pardal. Atapeïdes d'objectes, collages i poemes, les sales de Lo Pardal encara són plenes del llegat de Guillem Viladot des del dia de la seva mort, el

Detall d'una làmina Letraset

Lo Pardal (Agramunt)

19 de novembre de 1999. L'any 2001, es va crear la Fundació que vetlla per repensar, reivindicar, estudiar i donar a conèixer l'obra viladotiana, així com donar veu als nous creadors lligats al territori i als llenguatges contemporanis.

Activitats relacionades

- Presentació del llibre *El silenci de l'angle. Guillem Viladot o el desfici pel jo*. Dijous 26 de maig a les 18:30 h.
- Taula rodona *Viladot, artista total*. Dimecres 29 de juny a les 18.30 h.
- Presentació del llibre *Cantates, fugues i colls de la baralla de Guillem Viladot + visita guiada a càrrec del comissari*. Dimecres 20 de juliol a les 18:30 h.
- Visita guiada a càrrec del comissari. Dissabte 3 de setembre a les 12 h.
- Presentació de la novel·la inèdita *Somni d'un apotecari d'estiu de Guillem Viladot*. Dijous 8 de setembre a les 18:30 h.
- Presentació del llibre *Cartes entre Josep Vallverdú i Guillem Viladot*. Dimarts 27 de setembre a les 18:30 h.

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
172 x 44 x 44 cm

Catàleg

Textos:

L'experimentació incessant, de Pau Minguet

El lloc sempre compta: territori Viladot, de Maria Garganté Llanes

Homenatges a Guillem Viladot a càrrec de:

Vicenç Altaió
Serafina Balasch
M. dels Àngels Ballbé
J.M. Calleja
Enric Casasses
Meritxell Cucurella-Jorba
Daniel Giralt-Miracle
Núria Martínez-Vernis
Carme Riera Domènech
Carles M. Sanuy
David Ymbernon

L'artista

Vaig néixer el mes d'abril. Per a mi, néixer va ser una cosa molt important. No néixer, és clar, hauria estat el no ser, com una mena de zero absolut. Però com que vaig néixer, tot començà a tenir un sentit.

Ningú no em va avisar i, de cop i volta, se m'expulsà del paradís. A partir d'aleshores s'encetava el desterrament o l'exili, o sigui la necessitat i el desig.

Guillem Viladot. "Temps d'estrena", Editorial Selecta, 1959

Guillem Viladot va néixer a Agramunt (Lleida) el 26 d'abril de 1922. Fer-se càrrec del negoci familiar —una farmàcia— no li va impedir o, més aviat, li va permetre dedicar part del seu temps a l'experimentació en nombrosos camps del panorama cultural. Ja a finals dels anys quaranta va començar a escriure petits poemes d'inspiració oriental i, tot seguit, es va anar immersint en el terreny de la literatura, tot escrivint reflexions al voltant del que suposava viure en un poble de caràcter rural durant la postguerra. Aquestes incursions en el món de les lletres el va portar a publicar, el 1959, el seu primer llibre, titulat *Temps d'estrena*. Malgrat que mai no va deixar el camp de la novel·la, la narració i la poesia, diguem-ne 'convencional', a finals dels anys cinquanta es va interessar per les possibilitats discursives, teòriques i plàstiques que permetia el desmantellament de l'ordre alfabètic. La seva relació amb altres personatges vinculats al món de la cultura, com ara Leandre Cristòfol, Ton Sirera, Lluís Trepà i Josep Vallverdú, el van situar de ple en els corrents avantguardistes més destacats del panorama català.

A finals dels anys seixanta, després d'haver publicat alguns llibres de poesia visual, la seva relació amb Josep Iglésias del Marquet va culminar amb la creació d'una col·lecció de llibres dedicada exclusivament a l'edició de poesia experimental: *Lo Pardal*. Aquest interès pels corrents poètics més innovadors va fer de Viladot un dels màxims representants de les avantguardes poètiques de postguerra i les seves obres van formar part d'antologies i exposicions en l'àmbit nacional i internacional. Les reflexions al voltant del fenomen visual el van portar, en cert moment, a defugir del format paper per començar a crear una sèrie d'obres volumètriques. Objectes trobats o, molt sovint, buscats van ser els protagonistes de nombroses peces que segueixen el paradigma del ready-made.

L'any 1997, Guillem Viladot va finalitzar les obres de la Casa de la Poesia Visual a Agramunt que, bo i recuperant el nom de la seva llunyana col·lecció de llibres de poesia experimental, va batejar com *Lo Pardal*. Curulles d'objectes, collages i poemes, les sales de *Lo Pardal* encara són plenes del llegat de Guillem Viladot des del dia de la seva mort, el 19 de novembre de 1999.

Guillem Viladot

Obres en exposició

Ruralitat

Sense títol
1990
Assemblatge
43 x 39 x 12 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
1990
Assemblatge
260 x 41 x 41 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
85 x 45 x 26 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
1997
Instal·lació
260 x 260 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
217 x 106 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
228 x 70 x 20 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

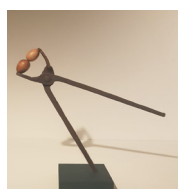
Sense títol
ca. 1990
Encofrat
160 x 160 x 7 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

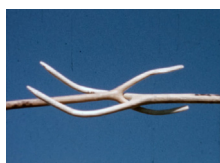
Sense títol
ca. 1990
Objecte trobat
185 x 180 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
172 x 44 x 44 cm
Col·lecció particular. Família
Viladot

Sense títol
ca. 1990
Objecte trobat
185 x 180 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
ca. 1975
Audiovisual
Durada: 2,47 minuts
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Obres en exposició

“Pedres de riu”

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
85 x 54 x 27 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Objecte trobat
27 x 10 x 10 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Objecte trobat
34 x 9 x 9 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Objecte trobat
11 x 22 x 10 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Objecte trobat
27 x 9 x 6 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Objecte trobat
19 x 12 x 9 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Objecte trobat
26 x 14 x 10 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Pedres de riu”
1957
Assemblatge
37 x 14 x 9 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
1957
Assemblatge
37 x 14 x 9 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Obres en exposició

Collage

Sense títol
1968
Collage
42 x 29,7 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
1968
Collage
42 x 29,7 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
60 x 47 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
1968
Collage
42 x 29,7 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
60 x 47 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
60 x 47 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
67 x 50 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
67 x 50 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

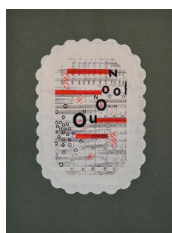
De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
67 x 50 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Films cartrons"
1977
Collage
39 x 43 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Mox miniverbalitzacions",
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Mox miniverbalitzacions",
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

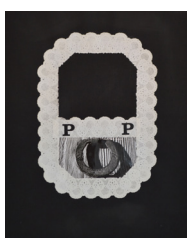
Obres en exposició

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”,
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

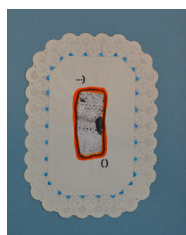
De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”, 14 obres
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Obres en exposició

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Mox miniverbalitzacions”
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Obres en exposició

De la sèrie "Mox miniverbalitzacions"
Estiu del 1977
Collage
34 x 24 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72", 10
obres
1972
Collage
60 x 42 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

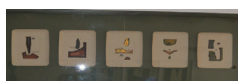
De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

De la sèrie "Diari 72"
1972
Collage
60 x 42
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

Sense títol
ca. 1977
Collage
55 x 141 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Pardal

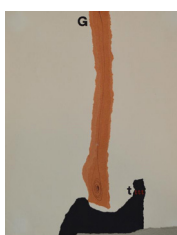
Obres en exposició

Sense títol
ca. 1977
Poesia experimental
85 x 125 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Pòsters verbals
GG-TT"
Estiu del 1977
Collage
33 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Pòsters verbals
GG-TT"
Estiu del 1977
Collage
33 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Parda

De la sèrie "Pòsters verbals
GG-TT"
Estiu del 1977
Collage
33 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Pòsters verbals
GG-TT"
Estiu del 1977
Collage
33 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

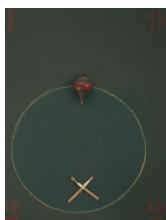
De la sèrie "Pòsters verbals
GG-TT"
Estiu del 1977
Collage
33 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie "Pòsters verbals
GG-TT"
Estiu del 1977
Collage
33 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Obres en exposició

“Iconografies de l’ús i de l’oci”

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
65 x 50 cm
Col·lecció particular. Família

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
140 x 120 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
54 x 44 cm
Col·lecció particular

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
200 x 100 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
170 x 70 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

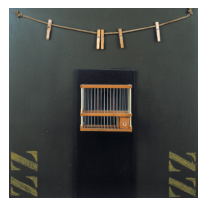
De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
125 x 64 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
125 x 64 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
151 x 81 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
80 x 80 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

De la sèrie “Iconografies de l’ús i de l’oci”
ca. 1979
Assemblatge
125 x 80 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

Obres en exposició

“Self”

Complex d'Èdip. De la sèrie “Self”
1998
Assemblatge
90 x 17 x 20 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Complex d'Electra. De la sèrie
“Self”
1998
Assemblatge
87 x 20 x 13 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Fase oral. De la sèrie “Self”
1998
Assemblatge
8 x 50 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Principi de plaer. De la sèrie “Self”
1998
Assemblatge
72 x 39 x 30 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Súper Jo. De la sèrie “Self”
1998
Assemblatge
80 x 40 x 25 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Incest. De la sèrie “Self”
1998
Assemblatge
78 x 40 x 26 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

La mort del sobirà. De la sèrie
“Self”
1998
Assemblatge
118 x 40 x 9 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Retalls

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
44 x 75 x 5 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
50 x 107 x 5 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Sense títol
ca. 1997
Assemblatge
50 x 107 x 5 cm
Fundació Guillem Viladot – Lo
Pardal

Obres en exposició

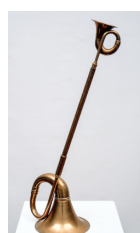
Objectes musicals

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
217 x 51 x 19 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

De la sèrie “Pòsters- Poema”
1968
Reproducció ca. 1992
30 x 40 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1975
Assemblatge
60 x 18 x 18 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1975
Assemblatge
122 x 15 x 15 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

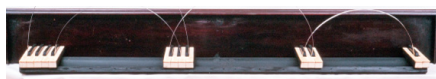
Sense títol
ca. 1975
Assemblatge
100 x 80 x 20 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
45 x 45 x 20 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1990
Assemblatge
150 x 120 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1975
Assemblatge
18 x 140 x 17 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Obres en exposició

Pintures

Sense títol
1962
Acrílic sobre cartolina
32 x 49 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

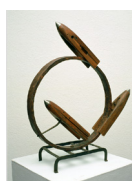

Sense títol
1962
Acrílic sobre cartolina
37 x 57 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

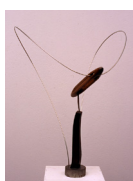

Sense títol
1962
Acrílic sobre cartolina
63 x 46 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Llançadores de filar

Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

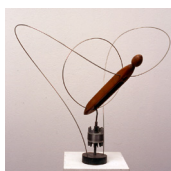
Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

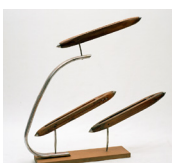
Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot
– Lo Parda

Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

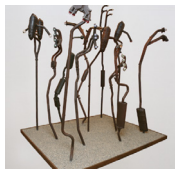
Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1998- 1999
Assemblatge
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Obres en exposició

Altres

Sense títol
ca. 1983
Instal·lació
290 x 200 x 240 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

Sense títol
ca. 1900
Assemblatge
19 x 50 x 40 cm
Fundació Guillem Viladot –
Lo Parda

L'exposició també inclou:

– Els següents llibres de Guillem Viladot:

Temps d'estrena. Barcelona: Editorial Selecta, 1959

Els infants de Riella. Barcelona: Editorial Destino, 1965

La gent i el vent. Barcelona: Editorial Selecta, 1967

La cendra. Barcelona: Nova Terra, 1972

Hi havia una vegada un fideu molt llarg [títol original: *Underground*]. Barcelona: Editorial Pòrtic, 1975

Memòria de Riella. Barcelona: Editorial Pòrtic, 1974

Tingues memòria de mi. Barcelona: Editorial Galba, 1976

Ricard. Barcelona: Editorial Galba, 1977

L'amo. Barcelona: Editorial Laia, 1982

Discurs horitzontal. Barcelona: Editorial Pòrtic, 1982

Simetria. Barcelona: Edicions El Mall, 1986

Joana. Barcelona: Editorial Columna, 1991

Carles. Barcelona: Editorial Columna, 1994

Autobiografia de Déu. Barcelona: Editorial Columna, 1997

Ruth. Barcelona: Editorial Columna, 1999

– Un vídeo documental sobre l'artista

Per a més informació podeu contactar amb el departament de premsa i comunicació

Homenatge a Picasso. Vallauris, 1972

Neus Pérez Garcia
nperez@fundaciovilacasas.com
616.997.941

Guillem Viladot, l'experimentació incessant

Diana Juanpere Dunyó
djuanpere@fundaciovilacasas.com
620.092.759

Descàrrega d'imatges via web: www.fundaciovilacasas.com/ca/documents-premsa
Usuari: premsa
Contrasenya: premsa2022

FUNDACIÓ VILA CASAS

www.fundaciovilacasas.com

ESPAIS
VoLART
BARCELONA

Espais Volart

Ausiàs Marc, 20-22
08010 Barcelona
+34 93 481 79 85
volart@fundaciovilacasas.com

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Museu Can Framis

Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
+34 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Mario

Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
+34 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Palau Solterra

Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
+34 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com